

تفاهم‌نامه تشکیل "ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله"

مقدمه:

به منظور بازنگری و بروزرسانی تفاهم‌نامه تشکیل شورای دائمی مانور زلزله و ایمنی (مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۷) که به امضای وزیر احتمام وقت کشور، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و نیز روسای محترم سازمان صدا و سیما و جمعیت هلال احمر رسیده است (پیوست ۱) و همچنین با توجه به مفاد آیین‌نامه شورای دائمی مانور سراسری زلزله و ایمنی مورخ ۱۳۸۲/۴/۲ (پیوست ۲)، این تفاهم‌نامه در تاریخ ۱۳۹۵/۱/۲۸ تدوین و پس از امضاء لازم‌الاجرا خواهد بود.

هدف:

هدف از این تفاهم‌نامه فراهم نمودن زمینه ارتقای آمادگی مردم و ترویج فرهنگ ایمنی در برابر زلزله در سطوح ملی تا محلی با توجه به قانون سازمان مدیریت بحران کشور و براساس تجرب حاصل از زلزله‌های گذشته، ظرفیتهای دستگاههای ذیربسط و نیز نتایج اجرای هفده دوره مانور سراسری زلزله و ایمنی در مدارس کشور می‌باشد. با اجرای این تفاهم‌نامه می‌باشد میزان آمادگی مردم در سطوح محلی برای مواجهه با اثرات زلزله طی یک بازه زمانی ده ساله (تا سال ۱۴۰۴ مطابق با افق سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران) به سطح مطلوب ارتقا یابد و میزان آگاهی مردم از خطر زلزله و راهکارهای کاهش اثرات آن تا سطح کشورهای توسعه یافته افزایش یابد.

فصل اول: کلیات

ماده ۱- به منظور استفاده حداکثری از ظرفیتها و توانمندیهای نهادهای مرجع آموزش و اطلاع‌رسانی در حوزه زلزله و جهت هماهنگی ارائه آموزش‌های عمومی از طریق دستگاههای ذیربسط و نیز برگزاری مانورهای آمادگی در مدارس و محلات در راستای فرهنگ‌سازی و ارتقای آمادگی مواجهه با بحران زلزله، ستادی با عنوان "ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله" تشکیل می‌گردد.

فصل دوم: ساختار ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله

ماده ۲- اعضای اصلی ستاد عبارتند از: رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزیر کشور (جانشین: رئیس سازمان مدیریت بحران کشور)، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (جانشین: رئیس پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله)، وزیر آموزش و پرورش (جانشین: روسای سازمان دانش‌آموزی و سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس)، رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران (جانشین: روسای سازمان امداد و نجات و سازمان جوانان)، رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران (جانشین: رئیس کارگروه تخصصی آموزش و اطلاع‌رسانی) و شهردار تهران (جانشین: رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران).

ماده ۳- فعالیت‌های مربوط به این ستاد در قالب دبیرخانه‌های علمی و اجرایی و نیز ستادهای استانی انجام خواهد گرفت. مسئولیت هماهنگی ستادهای ملی، استانی و شهرستانی بر عهده سازمان مدیریت بحران کشور (حوزه معاونت امور آمادگی و مقابله) خواهد بود.

ماده ۴- دبیرخانه علمی ستاد در پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله و دبیرخانه اجرایی در حوزه فعالیتهای مرتبط با مدارس در وزارت آموزش و پرورش (سازمان دانش‌آموزی) و کمیته برنامه ریزی مانور در معاونت امور آمادگی و مقابله سازمان مدیریت بحران کشور مستقر خواهند بود. اعضاء، شرح وظایف و اختیارات با هماهنگی و همکاری دستگاههای عضو ستاد، تعیین و در آیین‌نامه داخلی منعکس خواهد شد.

تبصره: دبیرخانه اجرایی در سایر حوزه‌ها (در صورت لزوم) بنا به تشخیص و پیشنهاد ستاد، پس از تصویب سازمان مدیریت بحران کشور منصوب می‌گردد.

ماده ۵- کمیته برنامه‌ریزی با حضور نمایندگان دستگاههای جانشین مندرج در ماده ۲، ذیل ستاد عالی و بمنظور اجرایی نمودن سیاست‌ها و راهبردهای مصوب ستاد و پایش اقدامات و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها تشکیل می‌گردد و مستندات و گزارشات لازم را جهت طرح در ستاد عالی تهیه می‌نماید.

فصل سوم: وظایف ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله

ماده ۶- تهیه و تصویب برنامه جامع ارتقای آمادگی عمومی برای مواجهه با زلزله با رویکرد توسعه تاب‌آوری جامعه محور

ماده ۷- تدوین و تصویب نحوه استفاده از ظرفیتها و توامندی‌های موجود در جهت تحقیق برنامه جامع

ماده ۸- تصویب برنامه‌های آموزشی، عملیاتی و میدانی (مانور) مردم محور

ماده ۹- تصویب سیاستهای ارتقای تابآوری جامعه با هدف دستیابی به جایگاه محوری در منطقه

ماده ۱۰- نظارت بر فرایند پیشرفت عملیات اجرایی برنامه‌های مصوب از طریق تعیین نمایندگان واجد شرایط برای ارزیابی کمی و کیفی اقدامات اجرایی

ماده ۱۱- تدوین و اجرای برنامه تامین امکانات و زیرساختهای مورد نیاز برای ارتقای تابآوری محله محور

ماده ۱۲- استماع گزارش سالانه سازمان مدیریت بحران کشور

فصل چهارم: وظایف اعضای ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله

ماده ۱۳- وزارت کشور از طریق سازمان مدیریت بحران کشور با هماهنگی دستگاههای عضو ستاد، نسبت به تشکیل ستادهای استانی اقدام نموده و محوریت اجرای برنامه‌های مصوب ستاد، مانور زلزله و اینمنی و نیز سایر فعالیتهای مرتبط را در سطح مناطق شهرداری‌ها (با توجه به ساختار مدیریت بحران در شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) بر عهده خواهد داشت. در شهر تهران عملیات اجرایی مانور و انجام سایر امور در چارچوب برنامه مصوب ستاد به عهده شهرداری تهران (سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران) خواهد بود.

ماده ۱۴- وزارت آموزش و پرورش از طریق سازمان دانشآموزی، ضمن برنامه‌ریزی عملیاتی برای استفاده از ظرفیت مدارس اینمن برای ایفای نقش پایگاه پیشگیری و مدیریت بحران محلی و مشارکت در ارتقای سطح آمادگی عمومی (بویژه در حوزه دانشآموزی)، مسئولیت اجرای برنامه مانور زلزله و اینمنی در مدارس را با همکاری نمایندگان سایر اعضای ستاد به عهده می‌گیرد. سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس نیز ضمن انجام اقدامات لازم در چارچوب وظایف مصوب خود برای تامین اینمنی مدارس با توجه به رویکرد موضوع تفاهمنامه، در مناسبسازی مدارس منتخب و اجرای برنامه‌های مصوب ستاد مشارکت خواهد داشت.

ماده ۱۵- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از طریق پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، علاوه بر تهیه مطالب علمی - کاربردی مورد نیاز برای ارتقای آمادگی

جامعه در برابر زلزله و تهیه سایر مستندات علمی مورد نیاز برای طرح در ستاد، نسبت به بروز نمودن روشها و تدوین برنامه علمی - عملیاتی سالانه مانور زلزله و ایمنی اقدام می‌نماید.

ماده ۱۶- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی از طریق کارگروه تخصصی آموزش و اطلاع رسانی با استفاده از ظرفیتهای ملی و استانی خود و با شرکت دستگاههای عضو کمیته، ضمن فرهنگسازی ارتقای ایمنی جامعه در برابر زلزله نسبت به اطلاع رسانی و پوشش خبری و همچنین تولید و پخش برنامه‌های آموزشی و مناسبی مرتبط اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۷- جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران با شرکت کانونهای دانش آموزی هلال احمر در اجرای مانور و شرکت در تامین امکانات مورد نیاز برای انجام اقدامات مدیریت بحران محله محور، نسبت به ارائه آموزش‌های لازم به دانش آموزان، معلمان و نیز به افراد جامعه در سطوح ملی، استانی و شهرستانی با بهره گیری از مریبان مرتبط اقدام می‌نماید.

فصل پنجم: سایر

ماده ۱۸- کمیته برنامه ریزی موظف است نسبت به برنامه‌ریزی و اجرای مانور "مدرسه ایمن - جامعه تاب آور" در کلیه محله‌های شهری، دستگاههای اجرایی، نهادها و موسسات عمومی غیردولتی و نیز رستاهای کشور ظرف مدت حداقل پنج سال از تاریخ تصویب این تفاهم‌نامه اقدام نماید. برنامه زمانبندی اجرای این عملیات می‌باشد به گونه‌ای طراحی شود که در سال اول (۱۳۹۵) مانور در محلات منتخب در تهران و مراکز استانها برگزار گردد و پس از ارزیابی روند اجرایی و رفع نقاط ضعف آن، در سال دوم در محله‌های منتخب کلیه شهرها و به تدریج از سال سوم در کلیه محله‌های شهرها و شهرستانها و نیز در رستاهای کشور اجرایی شود.

ماده ۱۹- اعضای ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله از ظرفیتهای بین‌المللی خود به منظور توسعه آمادگی عمومی در برابر زلزله در سطح کشورهای منطقه استفاده خواهند نمود و حتی المقدور می‌باشد تلاش شود تا از سال سوم اجرای برنامه، مانور در سطح کلیه کشورهای منطقه بصورت همزمان برگزار گردد تا بدین وسیله جایگاه راهبری ایران در موضوع مدیریت بحران در سطح منطقه تبیین و تثبیت گردد.

ماده ۲۰- ردیف بودجه برای تأمین هزینه‌های مرتبط با اجرای مفاد این تفاهمنامه، پس از سیر مراحل و ارائه برنامه‌ها و تعیین نیاز اعتباری، به ستاد عالی اعلام و پس از تصویب از طریق سازمان مدیریت بحران کشور اختصاص خواهد یافت.
این تفاهمنامه در پنج فصل، بیست ماده و یک تبصره تهیه شده و از تاریخ اول خرداد ماه ۱۳۹۵ لازم الاجرا می‌باشد.

عبدالرضا رحمانی فضلی
وزیر کشور و قائم مقام رئیس شورای
عالی مدیریت بحران

محمد باقر نوبخت
معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت
و برنامه ریزی کشور
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور

علی اصغر فانی
وزیر آموزش و پرورش
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور

محمد فرهادی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور

محمد باقر قالیباف
شهردار تهران
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور

عبدالعلی علی عسکری
رئیس سازمان صدا و سیما
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور

اسماعیل نجار
دیر شورای عالی و رئیس شورای
هماهنگی مدیریت بحران کشور

امیر محسن ضیایی
رئیس جمعیت هلال احمر
و عضو شورای عالی مدیریت بحران کشور